

WERKCONGRES VERSLAG

Het werkcongres: verslavend, verrijkend

Henk Bouwmeester

Wij waren zaterdag 5 november al vroeg op reis gegaan naar Zwolle. Het zou wel eens druk kunnen worden. Weken voor het (inmiddels al derde) werkcongres moesten advertenties in het *Nederlands Dagblad* de toeloop van nog meer deelnemers stoppen. Een goed teken! Een schot in de roos, dat werkcongres. De eerste de beste deelnemers die we op de parkeerplaats aanspraken, dachten en spraken er net zo over. Zij deden al voor de derde keer mee. Want het werkcongres is verslavend en een verrijking van de geest! De bijbelstudie en alles wat we horen en zien; en doen in de workshops 's middags.

Tijdens de lunch waren zij nog even enthousiast. En dat gold eigenlijk voor iedereen. Ook voor hen die dit jaar voor het eerst meededen. Iemand vertelde me dat ze door het congres echt blijmoedig werd. Dat er zo'n bemoediging van uitgaat. De vraag of een werkcongres als dit zestig jaar geleden gehouden had kunnen worden, kon zij - zelf net zestig - niet uit ervaring beantwoorden. Ze dacht wel dat zoiets zestig of veertig jaar geleden wel kon. Maar je deed het anders. Toen schoof je op school- en bondsdagen aan in een bank en luisterde je. Nu heb je meer behoefte aan bemoediging. Even later schoot ze me weer aan. 'Dat van die bemoediging en blijmoedigheid is echt waar, hoor! Dat voel je bij het zingen. De psalmen raken je. Luister maar hoe we zingen en hoe het klinkt.'

Een paar mannen (te oordelen naar hun grijze kuif en nette pak zowaar mannenbroeders!) waren om heel andere redenen naar het werkcongres gekomen. Om het thema misschien? 'Ja ook, maar vooral omdat er zoveel vrouwen zijn. Nee, daar hoeft je niets achter te zoeken! Wij zijn keurig met onze eigen vrouwen gekomen. Maar dat samen komen, mannen en vrouwen, en samen dingen doen, dat is iets bijzonders. Dat deed je vroeger niet. Op zich is dat al een verrijking.'

Ochtendprogramma

Het ochtendprogramma klonk weer als een klok. Of beter: als een jubel. Zoals het thema van dit werkcongres: *Alles wat adem heeft, loof de HEER*. Zo hebben we dat ook mogen ervaren in de bemoediging en verrijking van dit derde werkcongres. Het boeide weer opnieuw en je werd er weer helemaal vrolijk van. Je voelde je, zodra je het gebouw binnenkwam, helemaal thuis. Ook en niet het minst door en onder de vaardige leiding van *Wilma van der Jagt*. Strakke regie en toch vriendelijk. Zo van: 'We moeten wel de tijd in de gaten houden, maar ga er maar lekker bij zitten. Kruip niet achter een pilaar, dan zie je niets.' Iemand fluisterde me stiekem toe: 'Wilma moet wel blijven, hoor!'

Bijbelstudie

Wie maar eenmaal per jaar een bijbelstudie van *Mieke Brink* hoort, ontkomt niet aan het verlangen haar vaker te horen. Zij heeft de gave de Bijbel te laten spreken zoals de Bijbel gesproken wil zijn. Duidelijk en eenvoudig. Vol van Gods majesteit, liefde, genade en macht. Niet alleen in liefelijke woorden; Gods spreken heeft ook donkere kanten, zoals bij de Horeb. Donkerte, wolken, bliksem, donder, alsof een vulkaan uitbarst. Een heel volk heeft God zo horen spreken! Je kunt je niet voorstellen hoe volkvormend dat moet zijn geweest. Zelfs voor de cynici

die uit Egypte waren meegetrokken. Generatie op generatie moet daarover verteld zijn. David zong daarvan. Van de donder van Gods stem die bomen en rotsblokken splijt, en de aarde doet trillen en beven. Toch wist David ook van Gods zorg, van Gods lichte kant. Van vrede en rust voor zijn volk. Van God die de natuur tot zijn werktuig maakt. Die de hemel spreidt als een tentdoek en zich beweegt op de vleugels van de wind. Ook zag David haast als geen ander hoe mooi alles in de natuur bij elkaar past. Toen ik dat zo hoorde, werd ik even afgeleid en moest ik denken aan het boek dat ik op dit moment aan het lezen ben: *Schitterend ongeluk of sporen van ontwerp?* Een boek over ID, Intelligent Design, over de nauwe samenhang in leven en kosmos die allerlei sporen van ontwerp vertoont. Door de bijbelstudie realiseerde ik me ineens dat David laat zien dat het geen sporen zijn, maar bewijzen! Van God, zijn majesteit, grootheid en macht.

Gedichten

Diep onder de indruk kwamen we van de manier waarop *Ewoud Gosker* in de loop van de ochtend een paar gedichten over de psalmen liet klinken. Meer nog, de psalmdichten liet voelen. Tot in het diepst van je ziel. Geroerd en blij werd je daarvan. Opnieuw kwam je onder de indruk van Gods majesteit, macht en grootheid. God, die de hemel en de aarde heeft geschapen. De onmetelijke hemel, zijn woonplaats. En de daarmee vergeleken kleine aarde die hij aan de mensen heeft gegeven. Vertrouw dan op God. Beeld je als mens niet in dat je groot bent. Buitengewoon verrassend was het gedicht 'Psalm 139'. Voorgelezen, voorgedragen moet ik zeggen, uit de Nieuwe Bijbelvertaling. Alsof je het voor het eerst hoorde. Mocht indrinken. Als levend water en als troost. De zekerheid dat God bij je is. Altijd, overal, waar jij ook bent of wilt gaan!

En wat te denken van het korte gedicht 'V.D.M.' (van een dominee dus, maar net zo goed geldend voor u, mij en iedereen):

<p><i>Als Hij niet zijn mantel van sterren had afgedaan Niet in zijn onderkleed had gestaan Niet naakt aan de paal was gegaan Mijn God, wat moet ik met mijn toga aan!</i></p>
--

Ook Michael W. Smith was er

Nee, niet met een live optreden. Wel met zijn lied 'Breathe'. Samen met prachtige beelden van wolken, luchten, bliksem, sneeuw, regen en de Bijbel. Dit lied werd 's middags ten gehore gebracht en vertoond als afsluiting van de buitengewoon indrukwekkende en boeiende workshop van de meteoroloog *Reinier van den Berg*. In de ochtend had hij ons ook al zo geboeid. Sommigen zelfs tot tranen of kippenvel geroerd met zijn presentatie 'Zie, de hemel vertelt van Gods majesteit', waarin hij liet zien hoe God zich laat kennen in de natuur. Zo machtig, zo prachtig dat we niet anders kunnen doen dan uitroepen: 'Maakt God het echt?' De vraag die je daarbij moet stellen is wel: Zien wij het echt? En horen wij wel wanneer God spreekt? Al in het begin van de Bijbel: hij spreekt en het is er. Onbegrijpelijk dat er mensen zijn die geloven dat er in het begin niets was en dat dat nog is ontploft ook! Dat er mensen zijn die serieus spreken over 'primitief' leven. Leven is nooit primitief. Zelfs een bacterie is zo onnoemelijk complex en mooi dat je onder je microscoop wel ontdekken móet: *Made in heaven*. Zoals de kleinste wezens getuigen van Gods majesteit, doen ook de grote dingen dat. De donder, Gods stem (Psalm 29). De bliksem, de regenboog, de wind en de kleuren in de natuur. Prachtig spreken de psalmen daarover. Daarop past maar één antwoord: Ik geloof, ik beken kleur, Amen. God spreekt nog

altijd tot ons: 'Ik zal je nooit verlaten.'

Het middagprogramma

Een verslag schrijven van de workshops in de middaguren is haast niet te doen. Een fotograaf heeft het wat dat betreft veel gemakkelijker, die kan met zijn plaatjes in de kortste keren een compleet verslag tonen (zie de foto's bij dit artikel). Maar om in woorden te vangen wat er allemaal vol overgave gebeurde, dat valt niet mee. Daarvoor zijn tien workshops te veel en twee uur tijd te kort. Aan de andere kant kun je je afvragen wat je met woorden moet. Workshops kenmerken zich toch door 'Geen woorden maar daden!' En dat was goed te zien, toen aan het einde van de middag de resultaten van hard en enthousiast werken getoond werden. Prachtige bloemstukken: de ene groep had Psalm 104 uitgebeeld en de andere het contrast tussen het leven mét en het leven zonder God. Bij het aquarelleren zaten ook heel wat onvermoede talenten. Zo bekeek ik dat althans en misschien sommige deelnemers zelf ook wel. Dat gold ook voor de boetseerders die van klei klipdassen op een rots moesten vormen. Alsof ze allemaal in Engedi waren geweest! Verbaasd waren we opnieuw hoe snel je een paar nieuwe liederen meerstemmig kunt leren zingen. Tegelijkertijd was het ook een les voor ons, hoe op zichzelf misschien wat eentonige liederen prachtig kunnen klinken in erediensten, wanneer zij afwisselend gezongen worden, bijvoorbeeld in beurtzang of door een cantorij.

De resultaten van het Joodse volksdansen en koken mogen in deze veel te korte samenvatting niet onvermeld blijven. Vanwege het resultaat, maar ook als illustratie van de aandacht die aan het ontstaan is voor Joodse gebruiken. Om wat daarover in de Bijbel staat beter te begrijpen. En daarmee passen ook deze workshops helemaal op een werkcongres van de Bijbelstudiebond.

Goede traditie

Jammer dat zo'n congres maar één dag duurt. Jammer ook dat de workshops 's middags maar zo kort duren. Je zou veel langer willen zingen, dansen, boetseren, bloemschikken of aquarelleren. Veel meer willen horen van de wondere wereld van de sterren, de kleuren van de dieren. Zien hoe eeuwenlang lucht en licht werden verbeeld. Aan de andere kant: het laat je verlangend uitzien naar een volgend congres.

Volgend jaar, de eerste zaterdag van november. Als God het wil en wij leven.